

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

١٣٢٨

دانشگاه بیرونی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

عنوان

رابطه بین هوش عاطفی و تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی مقطع
متوسطه نواحی هفتگانه مشهد

استاد راهنما

دکتر جعفر خوشبختی

استاد مشاور

دکتر محمد کشتی دار

نگارش

رضا شمشیری

۱۳۸۸/۰۷/۲۶

خرداد ۱۳۸۲

۱۳۳۸۸۵

پیش

دانشگاه بیرجند

مدیریت تحصیلات تکمیلی

تاریخ: .....
 شماره: .....
 پیوست: .....

صورتجلسه دفاع از پایان نامه‌ی تحصیلی دوره‌ی کارشناسی ارشد

با تأییدات خداوند متعال، جلسه‌ی دفاع از پایان نامه‌ی تحصیلی کارشناسی ارشد آقای رضا شمشیری

رشته: تربیت بدنسی

به شماره دانشجویی: ۸۰۲۲۰۸۴۲۳۲

دانشگاه بیرجند

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی

تحت عنوان: بررسی رابطه هوش عاطفی و تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنسی مقطع متوسطه نواحی هشتگانه مشهد

مورد: ۲۷/۳/۸۷

روز: دوشنبه

واحد در ساعت: ۱۰

به ارزش: ۴

با حضور اعضا محترم هیأت داوران مشکل از:

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	سمت
	استادیار	دکتر جعفر خوشبختی	استاد راهنمای اول
	—	—	استاد راهنمای دوم
	استادیار	دکتر محمد کشتی دار	استاد مشاور اول
	—	—	استاد مشاور دوم
	استادیار	دکتر هادی پورشافعی	داور اول
	استادیار	دکتر محمد اسماعیل افضل پور	داور دوم
	استادیار	دکتر عبدالرحیم حقدادی	نماینده تحصیلات تکمیلی

تشکیل گردید، نتیجه ارزیابی به شرح زیر مورد تأیید قرار گرفت:

قبول (با درجه: عالی و امتیاز: ۱۹)   دفاع مجدد   مردود

۱- عالی (۱۸-۲۰)   ۲- بسیار خوب (۱۷/۹۹-۱۸)   ۳- خوب (۱۴-۱۵/۹۹)   ۴- قابل قبول (۱۳-۱۲/۹۹)

کلیه حقوق و مزایا اعم از چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه، اقتباس و
غیره از پایان نامه کارشناسی ارشد برای دانشگاه بيرجند محفوظ می باشد
و نقل از مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

تقدیم به:

ارزش معنوی این اثر را با کمال فروتنی و تواضع به روان بلند مرتبه یگانه سرمشق و الگوی زندگی خویش، پدر مهریانم، قهرمان اسبق دو و میدانی آسیا که در جهت اعتلای امر تربیت بدنی و ورزش این مرز و بوم سال ها به گونه تجربی تلاش نمود و سالیان نه چندان دوری است روی در نقاب خاک کشیده و در عرصه زندگی، محیط ها و اماکن ورزشی نه فقط مربی اخلاق و اسوه به تمام معنایی بود که مرور زندگی پر فراز و نشیبیش نیز برای این تحیر متجلی روح پشتکار و عزم راسخ در استیلای بر شدائد و سختی ها است، تقدیم می نمایم.

تشکر و قدردانی:

در راستای انجام این پژوهش افراد و سازمان های چندی، خالصانه اینجانب را یاری رسانیده اند. لذا لازم می دانم بدین وسیله ضمن قدردانی از استاد بزرگوار آقایان دکتر خوشبختی، دکتر کشتی دار، دکتر افضل پور و نیز همکلاسی فدآکار و دلسوز آقای حسن نقی زاده و خانم ها رسیدی و شیرمهنجی و آقای علی اصغر شفیعی دوست با محبت که در امر تجزیه و تحلیل آماری کمک شایانی به اینجانب نمودند، نهایت مراتب سپاسگزاری و قدردانی خود را از سازمان آموزش و پرورش استان خراسان رضوی، اداره کل حراست آموزش و پرورش خراسان رضوی، کارشناسی تربیت بدنی آموزش و پرورش خراسان رضوی، تربیت بدنی نواحی هفتگانه مشهد و به ویژه کارشناسان مسئول نواحی هفتگانه و یکایک دیبران تربیت بدنی مقطع متسط مشهد، اعلام دارم.

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، بررسی رابطه هوش عاطفی و تحلیل رفتگی و مقایسه آن بین دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه نواحی هفتگانه آموزش و پرورش مشهد است.

این پژوهش به روش توصیفی- همبستگی و به شکل میدانی اجرا شده است. روش نمونه گیری تحقیق حاضر هم، شمارش کامل افراد جامعه و نمونه‌ی آن متشکل از ۲۲۰ نفر از دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه نواحی هفتگانه شهر مشهد است. به منظور گردآوری اطلاعات، از سه پرسش نامه مشخصات فردی، هوش عاطفی و تحلیل رفتگی استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد و...) و آمار استنباطی (آزمون‌های همبستگی و آنالیز واریانس برای مقایسه میانگین‌ها) استفاده شد.

نتایج نشان داد که بین هوش عاطفی و تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه نواحی هفتگانه مشهد، ارتباط معکوس و معنی داری وجود دارد (در بعد فراوانی با $p-value = 0.015$ و در بعد شدت با $p-value = 0.006$). بین میزان هوش عاطفی ($p-value = 0.196$) و نیز بین میزان تحلیل رفتگی (در بعد فراوانی با $p-value = 0.290$ و در بعد شدت با $p-value = 0.343$) دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت، تفاوت معنی داری وجود ندارد؛ در حالی که بین میزان هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت، تفاوت معنی داری وجود دارد ($p-value = 0.032$).

نتایج کلی این پژوهش نشان می‌دهد که با توجه به بالا بودن سطح تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی، افزایش سطح هوش عاطفی این جامعه، می‌تواند در کاهش میزان تحلیل رفتگی مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: هوشی عاطفی، تحلیل رفتگی، مشخصات فردی، دبیران تربیت بدنی

فهرست مندرجات

فصل اول: طرح پژوهش

۲	۱-۱ مقدمه
۴	۱-۲ بیان مسأله
۷	۱-۳ اهمیت و ضرورت پژوهش
۹	۱-۴ اهداف پژوهش
۱۰	۱-۵ پیش فرض های پژوهش
۱۰	۱-۶ فرضیه های پژوهش
۱۱	۱-۷ محدودیت های پژوهش
۱۲	۱-۸ تعریف کاربردی واژه ها و اصطلاحات

فصل دوم: ادبیات و پیشینه‌ی پژوهش

۱۷	۲-۱ مقدمه
۱۹	۲-۲ مبانی نظری پژوهش
۲۲	۲-۳ تاریخچه‌ی هوش عاطفی
۲۶	۲-۴ تعاریف هوش عاطفی
۲۹	۲-۵ مفهوم هوش
۳۲	۲-۶ مفهوم هیجان
۳۴	۲-۷ رویکردهای هوش عاطفی
۳۸	۲-۸ توانایی‌ها و مهارت‌های تشکیل دهنده‌ی هوش عاطفی
۳۹	۲-۹ مجموعه‌ی مهارت‌ها و شاخص‌های هوش عاطفی
۴۲	۲-۱۰ مؤلفه‌های اصلی هوش هیجانی و اجتماعی و عوامل تشکیل دهنده‌ی آن‌ها
۴۴	۲-۱۱ تأثیر هوش عاطفی بر موقیت انسان
۴۹	۲-۱۲ اهمیت هوش عاطفی در حفظ پیوندهای زناشویی
۵۳	۲-۱۳ رابطه‌ی بین هوش عاطفی و سلامت روانی
۵۶	۲-۱۴ تاریخچه‌ی فشار روانی و تحلیل رفتگی
۵۸	۲-۱۵ تنیدگی (استرس یا فشار عصبی) و تحلیل رفتگی

۶۱	۱۶-۲ مراحل تئیدگی
۶۳	۱۷-۲ نشانه‌ها و پی آمدهای فشار عصبی و علائم تحلیل رفتگی
۶۶	۱۸-۲ عوامل تئیدگی و علل تحلیل رفتگی
۷۰	۱۹-۲ ویژگی‌های سازمان
۷۱	۲۰-۲ ادراک از نقش
۷۱	۲۱-۲ ادراک از سازمان
۷۲	۲۲-۲ مشخصات فردی
۷۲	۲۳-۲ ویژگی‌های شغلی
۷۳	۲۴-۲ ویژگی‌های فرا سازمانی
۷۳	۲۵-۲ ویژگی‌های بهداشتی تحلیل رفتگی
۷۴	۲۶-۲ ویژگی‌های نگرشی تحلیل رفتگی
۷۴	۲۷-۲ ویژگی‌های رفتاری تحلیل رفتگی
۷۵	۲۸-۲ ویژگی‌های عاطفی تحلیل رفتگی
۷۵	۲۹-۲ تأثیر تحلیل رفتگی بر روابط بین شخصی
۷۶	۳۰-۲ راهکارهای مقابله با تئیدگی و پیامدهای آن (تحلیل رفتگی)
۷۸	۳۱-۲ هوش عاطفی، درون گرایی و تحلیل رفتگی مدیران
۸۲	۳۲-۲ پیشینه‌ی مطالعه پیرامون هوش عاطفی در ایران و جهان
۸۶	۳۳-۲ پیشینه‌ی مطالعه پیرامون تحلیل رفتگی در ایران و جهان
۹۱	۳۴-۲ پیشینه‌ی مطالعه‌ی رابطه‌ی هوش عاطفی و تحلیل رفتگی در جهان
۱۰۵	۳۵-۲ جمع‌بندی پیشینه‌ی پژوهش

فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش

۱۰۹	۱-۳ مقدمه
۱۰۹	۲-۳ روش پژوهش
۱۰۹	۳-۳ جامعه آماری
۱۰۹	۴-۳ نمونه آماری
۱۱۱	۵-۳ متغیرهای پژوهش
۱۱۱	۶-۳ ابزار اندازه‌گیری

۱۱۲	۳-۷ پایابی پرسشنامه تحلیل رفتگی توسط دیگران
۱۱۳	۳-۸ روایی
۱۱۴	۳-۹ پایابی و روایی پرسشنامه تحلیل رفتگی توسط محقق
۱۱۴	۳-۱۰ پایابی پرسشنامه هوش عاطفی توسط دیگران
۱۱۷	۳-۱۱ پایابی و روایی پرسشنامه هوش عاطفی توسط محقق
۱۱۷	۳-۱۲ نحوه امتیاز گذاری پرسشنامه ها
۱۱۹	۳-۱۳ روش گردآوری اطلاعات
۱۲۰	۳-۱۴ روش های آماری
۱۲۱	۳-۱۵ ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: یافته های پژوهش

۱۲۳	۴-۱ مقدمه
۱۲۳	۴-۲ بخش اول- توصیف آماری داده های پژوهش
۱۵۱	۴-۳ بخش دوم- آزمون فرضیه های آماری
۱۶۹	۴-۴ سایر یافته های پژوهش

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری و پیشنهادها

۱۷۹	۵-۱ مقدمه
۱۷۹	۵-۲ مروری بر یافته های پژوهش
۱۷۹	۵-۳ مروری بر آمار توصیفی هوش عاطفی و ۱۵ زیر مؤلفه ای آن
۱۸۳	۵-۴ مروری بر آمار توصیفی تحلیل رفتگی و زیر مؤلفه های آن در دو بُعد تکرار و شدت
۱۹۰	۵-۵ بررسی رابطه بین هوش عاطفی و تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی
۱۹۳	۵-۶ بحث و نتیجه گیری
۲۰۸	۵-۷ پیشنهادهای برخاسته از پژوهش
۲۰۹	۵-۸ پیشنهادهایی برای تحقیقات بعدی

فهرست جداول

- (۱-۳) آمار تعداد کل دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه نواحی هفتگانه شهر مشهد
 ۱۱۰
- (۲-۳) آمار تعداد دبیران تربیت بدنی شرکت نموده در تحقیق
 ۱۱۰
- (۳-۳) همبستگی بین سوالات هر مقیاس با نمره کل همان مقیاس در آزمون هوش عاطفی
 ۱۱۵
- (۴-۳) رابطه بین نمره کل هر مقیاس و نمره کل آزمون
 ۱۱۷
- (۵-۳) راهنمای نمره گذاری سوالات و مقیاس های هوش عاطفی
 ۱۱۹
- (۶-۳) معرفی برخی شاخص ها در آزمون هوش هیجانی
 ۱۱۹
- (۷-۳) توزیع فراوانی وضعیت تأهل دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه مشهد «جنسیت»
 ۱۲۳
- (۸-۴) توزیع فراوانی میزان تحصیلات دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت
 ۱۲۴
- (۹-۴) توزیع فراوانی طبقات سنی دبیران تربیت بدنی بر حسب سال
 ۱۲۵
- (۱۰-۴) توزیع فراوانی طبقات سابقه خدمت دبیران تربیت بدنی بر حسب سال
 ۱۲۶
- (۱۱-۴) توزیع فراوانی طبقات سابقه ورزشی دبیران تربیت بدنی بر حسب سال
 ۱۲۷
- (۱۲-۴) آماره های توصیفی مشخصات فردی و سوابق خدمتی دبیران تربیت بدنی
 ۱۲۸
- (۱۳-۴) آماره های توصیفی هوش عاطفی و ابعاد تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی
 ۱۲۹
- (۱۴-۴) آماره های توصیفی زیر مؤلفه های هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی
 ۱۳۰
- (۱۵-۴) آماره های توصیفی زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی در بعد «تکرار»
 ۱۳۱
- (۱۶-۴) آماره های توصیفی زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی در بعد «شدت»
 ۱۳۱
- (۱۷-۴) آماره های توصیفی هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی به تفکیک جنسیت
 ۱۳۲
- (۱۸-۴) آماره های توصیفی تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی به تفکیک جنسیت
 ۱۳۳
- (۱۹-۴) آماره های توصیفی شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی به تفکیک جنسیت
 ۱۳۴
- (۲۰-۴) آماره های توصیفی هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات
 ۱۳۵
- (۲۱-۴) آماره های توصیفی تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب تحصیلات
 ۱۳۶
- (۲۲-۴) آماره های توصیفی شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب تحصیلات
 ۱۳۷
- (۲۳-۴) آماره های توصیفی هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب سن
 ۱۳۸
- (۲۴-۴) آماره های توصیفی تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سن
 ۱۳۹
- (۲۵-۴) آماره های توصیفی شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سن
 ۱۴۰
- (۲۶-۴) آماره های توصیفی هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت
 ۱۴۱
- (۲۷-۴) آماره های توصیفی تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت
 ۱۴۲
- (۲۸-۴) آماره های توصیفی شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت
 ۱۴۳

- (۲۳-۴) آماره های توصیفی هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه ورزشی ۱۴۴
- (۲۴-۴) آماره های توصیفی تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه ورزشی ۱۴۵
- (۲۵-۴) آماره های توصیفی شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سابقه ورزشی ۱۴۶
- (۲۶-۴) اطلاعات توصیفی هوش عاطفی و تکرار و شدت تحلیل رفتگی در نواحی مشهد ۱۴۷
- (۲۷-۴) آماره های توصیفی زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی در دو بعد تکرار و شدت به تفکیک جنسیت ۱۵۰
- (۲۸-۴) ارتباط بین میزان هوش عاطفی و ابعاد تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی ۱۵۱
- (۲۹-۴) ارتباط بین زیر مؤلفه های هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه مشهد ۱۵۳
- (۳۰-۴) ارتباط بین زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی مقطع متوسطه مشهد ۱۵۰
- (۳۱-۴) ارتباط بین زیر مؤلفه های هوش عاطفی و تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی مشهد ۱۵۷
- (۳۲-۴) مقایسه میانگین هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت از طریق آنالیز واریانس ۱۵۸
- (۳۳-۴) مقایسه میانگین تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت از طریق آنالیز واریانس ۱۵۹
- (۳۴-۴) مقایسه میانگین شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت از طریق آنالیز واریانس ۱۵۹
- (۳۵-۴) مقایسه میانگین هوش عاطفی نواحی هفتگانه مشهد از طریق آنالیز واریانس ۱۶۰
- (۳۶-۴) مقایسه میانگین تکرار تحلیل رفتگی نواحی هفتگانه مشهد از طریق آنالیز واریانس ۱۶۱
- (۳۷-۴) مقایسه میانگین شدت تحلیل رفتگی نواحی هفتگانه مشهد از طریق آنالیز واریانس ۱۶۱
- (۳۸-۴) مقایسه میانگین هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات از طریق آنالیز واریانس ۱۶۲
- (۳۹-۴) مقایسه میانگین تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات از طریق آنالیز واریانس ۱۶۲
- (۴۰-۴) مقایسه میانگین شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات از طریق آنالیز واریانس ۱۶۳
- (۴۱-۴) مقایسه میانگین هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب سن از طریق آنالیز واریانس ۱۶۴
- (۴۲-۴) مقایسه میانگین تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب سن از طریق آنالیز واریانس ۱۶۵

- (۴۳-۴) مقایسه میانگین شدت تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی بر حسب سن از طریق آنالیز واریانس ۱۶۵
- (۴۴-۴) مقایسه میانگین هوش عاطفی دیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت از طریق آنالیز واریانس ۱۶۶
- (۴۵-۴) مقایسه میانگین تکرار تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت از طریق آنالیز واریانس ۱۶۷
- (۴۶-۴) مقایسه میانگین شدت تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت از طریق آنالیز واریانس ۱۶۷
- (۴۷-۴) مقایسه میانگین هوش عاطفی دیران تربیت بدنی بر حسب سابقه ورزشی از طریق آنالیز واریانس ۱۶۸
- (۴۸-۴) مقایسه میانگین تکرار تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی بر حسب سابقه ورزشی از طریق آنالیز واریانس ۱۶۸
- (۴۹-۴) مقایسه میانگین شدت تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی بر حسب سابقه ورزشی از طریق آنالیز واریانس ۱۶۹
- (۵۰-۴) ارتباط بین میزان هوش عاطفی و ابعاد تحلیل رفتگی نواحی هفتگانه مشهد ۱۷۰
- (۵۱-۴) ارتباط بین زیر مؤلفه های هوش عاطفی و زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی مقطع متوسطه مشهد ۱۷۴
- (۵۲-۴) مقایسه میانگین های تکرار و شدت زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت از طریق آنالیز واریانس ۱۷۶

فهرست اشکال و نمودارها

۲۶	شكل (۱-۲) ابعاد هوش عاطفی از نظر دانیل گُلمن
۹۵	شكل (۲-۲) درون گرایی، واسطه‌ای برای تعدیل رابطه‌ی میان هوش عاطفی و فرسودگی عاطفی
۹۶	شكل (۳-۲) درون گرایی، واسطه‌ای برای تعدیل رابطه‌ی میان هوش عاطفی و زوال شخصیت
۱۲۴	نمودار (۱-۴) درصد فراوانی وضعیت تأهل دبیران تربیت بدنی
۱۲۵	نمودار (۲-۴) درصد فراوانی نوع مدرک تحصیلی دبیران تربیت بدنی
۱۲۶	نمودار (۳-۴) درصد فراوانی طبقات سنی دبیران تربیت بدنی
۱۲۷	نمودار (۴-۴) درصد فراوانی سابقه خدمت دبیران تربیت بدنی
۱۲۸	نمودار (۴-۵) درصد فراوانی سابقه ورزشی دبیران تربیت بدنی
۱۲۸	نمودار (۴-۶) میانگین سن و سوابق خدمتی دبیران تربیت بدنی
۱۲۹	نمودار (۴-۷) میانگین امتیازات هوش عاطفی و تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی
۱۳۰	نمودار (۸-۴) میانگین امتیازات زیر مؤلفه‌های هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی
۱۳۱	نمودار (۹-۴) میانگین امتیازات زیر مؤلفه‌های تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی
۱۳۲	نمودار (۱۰-۴) میانگین امتیازات زیر مؤلفه‌های شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی
۱۳۳	نمودار (۱۱-۴) میانگین امتیازات هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت
۱۳۴	نمودار (۱۲-۴) میانگین امتیازات تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت
۱۳۵	نمودار (۱۳-۴) میانگین امتیازات شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب جنسیت
۱۳۶	نمودار (۱۴-۴) میانگین امتیازات هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات
۱۳۷	نمودار (۱۵-۴) میانگین نمرات تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات
۱۳۸	نمودار (۱۶-۴) میانگین نمرات شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی بر حسب میزان تحصیلات
۱۳۹	نمودار (۱۷-۴) هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی (سن)
۱۴۰	نمودار (۱۸-۴) تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی (سن)
۱۴۱	نمودار (۱۹-۴) شدت تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی (سن)
۱۴۲	نمودار (۲۰-۴) هوش عاطفی دبیران تربیت بدنی (سابقه خدمت)
۱۴۳	نمودار (۲۱-۴) تکرار تحلیل رفتگی دبیران تربیت بدنی (سابقه خدمت)

۱۴۴	نمودار (۴-۲۲) شدت تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی (سابقه خدمت)
۱۴۵	نمودار (۴-۲۳) هوش عاطفی دیران تربیت بدنی (سابقه ورزشی)
۱۴۶	نمودار (۴-۲۴) تکرار تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی (سابقه ورزشی)
۱۴۷	نمودار (۴-۲۵) شدت تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی (سابقه ورزشی)
۱۴۸	نمودار (۴-۲۶) میانگین هوش عاطفی نواحی هفتگانه مشهد
۱۴۹	نمودار (۴-۲۷) تکرار تحلیل رفتگی نواحی هفتگانه مشهد
۱۴۹	نمودار (۴-۲۸) شدت تحلیل رفتگی نواحی هفتگانه مشهد
۱۵۰	نمودار (۴-۲۹) زیر مؤلفه های تحلیل رفتگی دیران تربیت بدنی در دو بعد تکرار و شدت به تفکیک جنسیت
۲۱۱	منابع و مأخذ
۲۱۸	پیوست ها

فهرست منابع

۲۱۱

۲۱۳

منابع فارسی

منابع لاتین

فهرست پیوست ها

۲۱۸	پرسش نامه مشخصات فردی دبیران تربیت بدنی
۲۱۹	پرسش نامه تحلیل رفتگی (هازل و مسلش)
۲۲۰	پرسش نامه هوش عاطفی (بار-آن)

فصل اول:

طرح پژوهش

۱-۱ مقدمه:

یکی از پدیده‌هایی که در دهه‌ی اخیر مورد استقبال زیادی قرار داشته، پدیده‌ی هوش عاطفی^۱ بوده است، که دلیل این امر توانایی فرضی هوش هیجانی بالاتر در حل بهتر مسائل، کاستن از میزان تعارضات بین آنچه که انسان احساس می‌کند با آنچه که فکر می‌کند، یا همان تقابل قدیمی عقل و دل و مشاهده‌ی زندگی شاد و موفقیت‌آمیز کسانی بوده که از تحصیلات عالی برخوردار نیستند، ولی به دلیل هوش هیجانی بالا به این خوبیختی دست یافته‌اند. پژوهش‌های متعدد نشان داده که هوش عاطفی می‌تواند سبب افزایش میزان سلامتی، رفاه، ثروت، موفقیت، عشق و شادی گردد (برکتین، ۱۳۸۴).

امروزه روان‌شناسان علاوه بر توجهی که به تفاوت افراد از لحاظ هوش علمی دارند، هوش عاطفی را نیز به عنوان یک تفاوت عملی بین شخصیت‌های مختلف قلمداد می‌کنند، به طوری که افراد مختلف ممکن است از لحاظ میزان بهره‌ی هوشی عاطفی متفاوت از یکدیگر باشند و این تفاوت به شیوه‌های گوناگون در زندگی آن‌ها نمود پیدا کند. کارکردها و عملکردهای افراد به دلیل داشتن درجه‌ه هوش عاطفی متفاوت بوده و کل زندگی آن‌ها را تحت الشعاع خود قرار می‌دهد (فارابی اصل، ۱۳۸۵).

از طرفی بدیهی است که هر مدیر باید بتواند از طریق افراد به اهداف سازمانی برسد. سال‌هاست به مدیران می‌آموزنند که توانایی آن‌ها برای دستیابی به اهداف، رابطه مستقیم با توانایی آن‌ها در برانگیختن افراد اطراف خود دارد. این امر امروزه اهمیت بیشتری یافته زیرا مسائل انسانی، ارتباطات و روابط بین مدیر و کارکنان افزایش یافته است. به ویژه آن که کارهای فردی رو به کاهش و اهمیت کارهای تیمی و گروهی رو به افزایش است. این مهم شکل دهنده رویکرد مدیریت جدید است که اهمیت آن روز به روز آشکار‌تر می‌شود. در رویکرد جدید مدیریت، فرهنگ سازمانی، کار تیمی

1. Emotional Intelligence (EI)

نحوه همکاری مدیر با دیگران اهمیت خاصی دارد. در واقع تمرکز اصلی بر رشد و پرورش افراد است تا این طریق بهره وری سازمان نیز افزایش یابد (میلر، ۱۹۹۹). از این رو، مدیرانی مد نظر سازمان‌ها هستند که از توانمندی‌های اجتماعی و مهارت‌های ارتباطات برخوردار باشند، شنونده و سخنگوی خوبی باشند و با درک احساسات خود و دیگران و در بیان و انتقال احساسات به خوبی عمل کنند و در یک جمله، آن‌ها بتوانند محیطی با نشاط ایجاد کنند که در آن افراد رشد یابند. رویکرد مدیریتی جدید، این مدیران را مدیرانی اثربخش و موفق می‌داند (طاهری، ۱۳۸۵).

در واقع می‌توان ادعا نمود که تفاوت مدیر اثربخش و ناموفق، در ارتباطات آن‌ها تجلی می‌یابد. مدیران اثر بخش با هوش عاطفی بالای خود در ارتباطات بسیار موفق‌تر از دیگر مدیران عمل می‌کنند و این امر را به خوبی به اثبات می‌رسانند که مدیری که بهره‌هوسی (IQ¹) بالای دارد، نمی‌تواند تنها با اتکا بر هوش عقلی خوب خود رهبری کند؛ بلکه مدیری اثربخش است که شنونده و سخنگوی خوبی باشد و رابطه پایدار و مثبتی با دیگران برقرار سازد. احساسات خود و دیگران را به خوبی درک کند و در ارتباطات خود به درستی عکس العمل نشان دهد (گولمن، به نقل از وشوی کیا، ۱۳۸۳).

بنابراین، می‌توان این مهم را این چنین بیان کرد که مدیر اثر بخش قابلیت عاطفی بالایی دارد و در تصمیم‌گیری بر عناصر عاطفی تأکید می‌کند. او به خوبی می‌داند زمانی رهبری اثر بخش است که به کارکنان خود به عنوان یک انسان توجه کند و همواره با برقراری رابطه اثربخش و سازنده، در صدد رشد و پرورش کارکنان خود برأید. پیام این مطالعه آن است که نیروهای اثر بخش و موفق به قابلیت‌های عاطفی توجه فراوان دارند و در ارتباطات خود به خوبی می‌توانند عواطف و احساسات

1. Intelligence Quotient